



EFF v současnosti

EFF ve středověku (gobelín)

EFF v renesanci (malba L. da Vinci)

EFF v renesanci (malba Salvador Dalí)

EFF na začátku 20. století (art deco)

Budoucnost festivalu

Evropský
Festival
Filozofie
Velké Meziříčí

Jak si Evropský festival filozofie představuje umělá inteligence?

str 7



Dočkají se sportovci haly?
Zastupitelé posunuli sportovní halu blíž k realizaci. V září ji představí veřejnosti.

str 12



Meziříčí má hmyzí hotel
Květnaté louky obsadil užitečný hmyz. Vědci zde zkoumají genetiku rostlin.

str 16



Děti vylétly z lavic
Devětáční i maturanti se loučili se školou. Čeká je nová životní etapa.

str 24



Červen byl nabitý akcemi
Město ožilo festivalem, poutí, výstavami i četnými koncerty.

VELKOMEZIŘIČSKO

Zpravodaj města Velké Meziříčí, periodikum územního samosprávného celku.

Vydává Město Velké Meziříčí,

Radnická 29/1, 594 13, Velké Meziříčí, IČ 00295671.

Vychází měsíčně v nákladu 5800 výtisků pro Velké Meziříčí a místní části Hrbov, Svařenov, Lhotky, Kúsky, Dolní Radslavice, Mostišťe a Olší nad Oslavou, zdarma. Evidenční číslo MK ČR E 11 305.

Adresa redakce:

Radnická 29/1, 594 13 Velké Meziříčí

Šéfredaktorka: Bc. Martina Strnadová

Redaktorka: Tina Kárníková

Redaktor: Petr Chňoupek

Telefon: 566 781 038, 724 063 930

E-mail: velkomezirisko@velkomezirici.cz

Tisk, roznos: SAMAB PRESS GROUP, a. s., tiskarna@samab.cz, Česká pošta, s. p.

V případě nedodání zpravodaje se obraťte na Českou poštu Velké Meziříčí (+420954 259 401). Můžete si ho vyzvednout také ve vestibulu radnice, případně v redakci Velkomeziříčska.

Vydavatel si vyhrazuje právo krátit nebo upravit příspěvky bez předchozího souhlasu autora, v případě nedostatku místa je zcela odmítnout. Příspěvky některých autorů mohou vyjadřovat názory pisatele a nemusí se shodovat se stanoviskem vydavatele. Jakékoliv užití a šíření částí nebo celku obsahu Velkomeziříčska bez písemného svolení vydavatele je zakázáno. Neoznačené příspěvky jsou zprávami vydavatele.

Toto číslo vychází ve středu 3. července 2024 (XXXV. ročník).

Uzávěrka příštího čísla je 26. července 2024 ve 12:00.



Velkomeziříčsko v síti:
www.velkomezirisko.cz
[@velkomezirisko](https://www.facebook.com/velkomezirisko)

Podklady pro inzerci, blahopřání a společenskou kroniku přijímáme:

Pondělí: 13:00-17:00

Středa: 10:00-12:00

Pátek: 8:00-12:00

PRVNÍ ČÍSLO VELKOMEZIŘIČSKA VYŠLO V SOBOTU 1. března 1919.

VELKOMEZIŘIČSKO

Neodvislý krajský týdeník pokrokové-demokratický.

Adresa všech výtisků: Československá republika, Velké Meziříčí, Radnická 29/1, 594 13, Velké Meziříčí. Nevypláceno dle zák. č. 143/1919 Sb. o tisku. Vydavatel: Město Velké Meziříčí. Vychází každou sobotu. Jedinové číslo je 20 Kč. Předplatné: 10 Kč ročně. Zahrnuje 12 čísel, poštovné se neúčtuje.

Ročník I. VELKÉ MEZIŘIČÍ, v sobotu dne 1. března 1919. Číslo 1.

Naše navštívenka.

Ještě předtím, než začneme, dovolíme si říci, že toto číslo vychází v době, kdy se v našem městě a v našem území odehrává jedna z největších kulturních akcí, jakou kdy v našem území vidíme. Je to festival evropského formátu Fajtfest, který se bude konat v pátek 5. června v našem městě. Program festivalu je velmi bohatý a zahrnuje mnoho zajímavých akcí, které si můžete prohlédnout na našem webu. Pokud se chcete zúčastnit, doporučujeme vám, abyste si předem rezervovali místa, protože kapacita je omezená. Vítejte proto všechny, kteří došli do našeho města a do našeho území. Děkujeme vám za vaši návštěvu a těšíme se na vaši zpětnou vazbu. S pozdravem, redakce Velkomeziříčska.

Poznejte se!

Čtenáři tohoto časopisu jsou pozváni, aby se sešli v našem městě a v našem území a zúčastnili se jedné z největších kulturních akcí, jakou kdy v našem území vidíme. Je to festival evropského formátu Fajtfest, který se bude konat v pátek 5. června v našem městě. Program festivalu je velmi bohatý a zahrnuje mnoho zajímavých akcí, které si můžete prohlédnout na našem webu. Pokud se chcete zúčastnit, doporučujeme vám, abyste si předem rezervovali místa, protože kapacita je omezená. Vítejte proto všechny, kteří došli do našeho města a do našeho území. Děkujeme vám za vaši návštěvu a těšíme se na vaši zpětnou vazbu. S pozdravem, redakce Velkomeziříčska.



Slovo starosty

Vážení spoluobčané, milí sousedé, jsme za polovinou letošního roku, který se z hlediska činnosti místní samosprávy nese v duchu intenzivních příprav velkých stavebních akcí. Jedna již začala – jde o rekonstrukci a přístavbu městské knihovny, z níž se stane moderní komunitní centrum. Pevně věřím, že se nám během letních měsíců podaří získat územní rozhodnutí a stavební povolení pro rekonstrukci náměstí. Požadáno o jejich vydání již máme, a protože práce na dokumentaci pro provedení stavby běží a skončit mají v polovině léta, chci, abychom zkraje podzimu začali vybírat stavební firmu pro celou akci. Ta se podle plánu rozjede na jaře příštího roku. Ve stejném termínu začne i stavba odkanalizování místní části Olší nad Oslavou a oblasti Nemocnice svatě Zdislavy, které pak budou napojeny na ČOV Velké Meziříčí.

Třetí chystanou a investičně největší akcí je stavba nové sportovní haly pro míčové sporty. Mám velkou radost, že většina kolegů zastupitelů při našem zasedání 25. června schválila vyhlášení zadávacího řízení pro získání zhotovitele budoucího sportovního stánku.

Návrh stavby je od společnosti CUBOID ARCHITEKTI – autorů sportovní haly v Kuřimi z roku 2018. Plánujeme ji do sousedství existujícího sportovního areálu, kde jsou hřiště pro volejbal, házenou, tenis a ubytování pro sportovce. Je zde také střední škola, kterou zřizuje Kraj Vysočina. Z těchto i z mnoha dalších zásadních hledisek – například platného územního plánu – je to velmi logické a při vědomí prostorových potřeb a urbanistických souvislostí dokonce jediné možné správné umístění. Dosud téměř nevyužívaný oplocený lesopark tím neutrpí, naopak vznikne šance pro jeho lepší využití a péči. Stavba je umístěna tak citlivě, že ze všech stromů, kterých je v ploše přes 300, bude pokáceno zhruba 15, z nichž je jenom jeden vzrostlý a hodnotný. Zbylé zůstanou a z východu, jihu i západu budou stavbu obklopotovat, a tím ji i maskovat. Hala pro 350 diváků bude sloužit primárně volejbalu, házené, basketbalu nebo žákům zmíněné střední školy. Dopravně se uleví celé lokalitě, protože návrh zahrnuje vybudování 60 parkovacích míst pro osobní auta a 2 pro autobusy. Více se můžete dozvědět na straně 7, zhlédnutím záznamu posledního jednání zastupitelstva (na YouTube kanálu Velkomeziříčska), kde návrh prezentuji, nebo přijďte v září na veřejné představení a projednání projektu.

Budova bude, podle prvotního výpočtu z objemu obestavěného prostoru – dle typologie – a dle nedávné realizace z dílny autorů, stát 186,5 milionů korun, z nichž 25 milionů pokryje krajská dotace a 90 milionů dotace z Národní sportovní agentury. Akce je nastavena tak, že musíme získat obě podpory v plné výši, což je realistická ambice. Zbytek dokryjeme z vlastních zdrojů s tím, že stavbu hodláme zahájit v roce 2026.

Tak nám držte palce. Mohl by se totiž splnit sen několika sportovních generací našeho města. Proměna tohoto snu v realitu je blíž než kdy dřív!

Závěrem mi dovoluete pozvat vás na všechny letní kulturní akce ve městě, kterých je skutečně mnoho. Již ve středu 3. června startuje festival evropského formátu Fajtfest, v pátek 5. června proběhne jubilejní 5. ročník oblíbeného Řeckého večera na náměstí. Program Velkomeziříčského kulturního léta je na straně 28, včet všeho dalšího dění tradičně na zadní straně.

Přeji vám krásné prázdniny!

Váš starosta
Alex Kaminaras



Město požádá o dotaci na dětskou skupinu

Práce na projektu výstavby nové budovy pro dětskou skupinu na Hlinišťích pokročily. Město právě připravuje žádost o dotaci.

Vytvořením nové dětské skupiny pro až 24 dětí město hodlá zlepšit podmínky pro rodiny s dětmi a vyřešit kapacitu mateřských škol. „Městské školky jsou maximálně naplněné a o zápis je zvýšený zájem,“ uvedla radní Andrea Vašíčková.

Budova pro dětskou skupinu má vyrůst na městském pozemku na Hlinišťích, kde v minulosti býval cirkus. Architektonická studie je hotová. Městská architektka Eva Uchytlová dokončuje projektovou dokumentaci pro provedení stavby a v přípravě je žádost o dotaci z ministerstva práce a sociálních věcí, která by mohla být až stoprocentní, a to do výše 25 milionů korun. Pokud město uspěje, Hliniště získají chybějící

a tolik potřebnou občanskou vybavenost. „Jsou tu k prodeji stavební parcely pro rodinné domy, chystá se výstavba bytových domů a díky nové dětské skupině na Hlinišťích vytvoříme ideální podmínky pro rodiny s dětmi. Bude-li i v budoucnu zájem o předškolní péči, můžeme objekt pro dětskou skupinu po 5 letech přetvořit na mateřskou školu,“ uzavřela Andrea Vašíčková.

Martina Strnadová



Rada Kraje Vysočina navštívila Velké Meziříčí

V úterý 4. června zavítala na velkomeziříčskou radnici rada Kraje Vysočina. Cílem návštěvy bylo jednání o společných projektech.

Radní kraje a města spolu hovořili například o postupu vstříc stavbě jihovýchodního obchvatu včetně jednání o výkupu pozemků, o zájmu města navázat úzkou spolupráci s krajskými školami v Meziříčí nejen v rámci každoročních tradičních akcí nebo o odpadovém hospodářství. Řeč přišla i na údržbu krajských komunikací, které se dotýkají každo-

denního cestování ve městě a jeho okolí. Na samotný závěr starosta města Alexandros Kaminaras představil návrh nové sportovní haly, která by se měla v budoucnu nacházet v současném areálu hotelové školy.

Schůzky s krajskými radními se účastnilo vedení města ve složení Alexandros Kaminaras, Martin Kaman, dále radní Andrea Vašíčková, Libor Beneš, Josef Prokop, vedoucí investičního oddělení Antonín Šilhavý a tajemník městského úřadu Marek Švaříček.

Tina Kárníková



Starostové si prohlédli spalovnu, kde končí odpad z města a okolí

Starostové města, okolních obcí a další zámci 20. června navštívili brněnskou spalovnu, kde od ledna letošního roku končí komunální odpad z Velkého Meziříčí a okolí. Seznámili se s procesem energetického využívání komunálního odpadu přímo na místě.

Velkomeziříčské technické služby od 1. ledna do 19. června 2024 odvezly do spalovny SAKO 200 tun objemného a 2 100 tun směsného komunálního odpadu z Velkého Meziříčí, jeho místních částí a dalších 35 obcí. Svozový vůz se do Brna otočí každý všední den s komunálním odpadem a k tomu jednou až dvakrát týdně s velkoobjemovým odpadem, tak-

že měsíčně odveze 40 tun objemného a 500 tun komunálního odpadu. Cílem je zajistit likvidaci komunálního odpadu jinak než uložení na skládku, protože poplatky za skládkování nejenže zdražují, ale navíc od roku 2030 nebude možné ukládat na skládku neupravený odpad.

SAKO je jednou ze čtyř spaloven v České republice, jedinou na Moravě. Kapacita spaloven je tak pro celou republiku nedostatečná. Technické služby Velké Meziříčí měly domluvenou spolupráci s brněnskou spalovnou dlouhodobě. „Podmínkou bylo postavit překladiště a pořádit svozový vůz tak, abychom do Brna začali vozit nejdříve od letošního roku, což se podařilo.

Nové zákazníky SAKO v současné době nepřijímá,” uvedl Jaroslav Mynář, jednatel technických služeb. Exkurze pro starosty a další zástupce města a obcí účastníkům nabídla možnost nahlédnout do celého procesu svozu a překládání odpadů na překladišti ve Velkém Meziříčí, převozu do Brna, dalšího zpracování ve spalovně a následného energetického využití.

Díky svozu do spalovny bylo z velkomeziříčské skládky odkloněno asi 65 procent odpadu. Ročně se na ni ukládalo 10 000 tun, nyní to bude asi 3 000 až 4 000 t. Většinou jde o odpadní stavební materiály, suť a nespálitelný objemný odpad.

Martina Strnadová





Lhotky plánují chodník i přístavbu jídelny školy

Rada města ve středu 12. června navštívila Lhotky, aby se seznámila s plánovanou přístavbou jídelny pro žáky školy, s možností zateplení objektu mateřské školy i připravovanou stavbou chodníku.

Novou jídelnu pro žáky základní škola nutně potřebuje. Stávající jídelnička je stísněná, má kapacitu pro devět dětí, přičemž na obědy jich chodí 33. Nová jídelna vznikne přístavbou objektu mateřské školy. „Současné bychom chtěli řešit i zateplení stře-

chy školky, kterou uniká nejvíce tepla,“ uvedl předseda komise pro místní správu Lhotky, Kúsky a Dolní Radslavice Jan Oulehla. Cílem je získat dotaci a stavba by mohla být realizována v roce 2025. Ve stejném roce by mělo dojít i ke stavbě chodníku ve Lhotkách, který povede z centra vsi kolem školky, školy až ke hřišti. I hasičské hřiště by se mělo v budoucnu dočkat vylepšení, například dokončení běžecké dráhy a kontejneru pro toalety.

Martina Strnadová



Odlehčovací služba potřebuje víc lůžek

Sociální služby města chtějí navýšit počet lůžek pro odlehčovací službu. Zájem o ně je velký. S plány organizace se seznámila rada města v rámci své pochůzky. Radní navštívili Sociální služby města Velké Me-

ziříčí ve středu 12. června. Ředitelka Jana Nachtigalová jim představila odlehčovací službu, která má v současné době pět lůžek, a seznámila je s prostory, v nichž funguje. Za poslední tři čtvrtletí odlehčovací

službu využila zhruba šedesátka klientů. Zájem je též o dlouhodobější pobyty.

Nyní je třeba najít nejvhodnější prostory k rozšíření kapacity odlehčovací služby.

Martina Strnadová



Uzavírky Nad Gymnáziem začnou v červenci

Chodník v ulici Nad Gymnáziem je hotový. Přichází na řadu stavba nové komunikace, která s sebou přinese uzavírky. Ty budou probíhat ve třech etapách, a to odshora dolů. Během nich se lidé nedostanou ke svým nemovitostem. První bude 10.–29. 7. od mostu přes dálnici po křižovatku nad garážemi, druhá

30. 7. – 18. 8. od křižovatky nad garážemi po křižovatku nad viaduktem a třetí 19.–31. 8. od křižovatky nad viaduktem po křižovatku Na Výsluní a Generála Jaroše. Od 15. září začne pokládka vozovky v celém úseku. Objížďka bude vedena z Karlova přes Dolní Radslavice na Lhotky a odtud na Fajtův kopec. **-red-**



Město vyhlásilo urbanistickou soutěž na Svit

Město Velké Meziříčí chce mít územní studii areálu Svit. Vyhlásilo urbanistickou soutěž.

Soutěž na územní studii Svit město vyhlásilo 3. června. Nabídky lze podávat až do 16. září 2024. Město od soutěže očekává nápady, jak nejlépe urbanisticky vyřešit celou lokalitu Svit a přilehlého území, zejména ve vazbě na soutok Balinky a Oslavy a propojení s Čechovými a Riegrovými sady.

„Studie nám poslouží jako komplexní plán pro budoucí rozvoj celého areálu,

který může významně posílit centrum města,” uvedl starosta Alexandros Kaminaras.

Návrh by měl nabídnout vizi pro využití plochy Svit k pořádání kulturních akcí včetně jednorázových open-air, pro služby i volný čas, a tím pádem i najít a vymezit plochy určené k bydlení, pro občanskou vybavenost, administrativu, kulturu a rekreaci. Měl by řešit podmínky

pro všechny druhy dopravy – pěší, cyklistickou i veřejnou – a parkování. Cílem je, aby se areál Svit stal kvalitním veřejným prostorem s výrazným podílem krajinářského řešení. Studie by současně měla obsahovat ideální etapizaci rozvoje lokality.

Soutěžní zadání, podmínky a podklady najdete na e-zakazky.cz.

Martina Strnadová



Sportovci jsou o krok blíž vytoužené hale

Město hledá zhotovitele dokumentace a stavby sportovní haly na Sportovní ulici nad hotelovou školou. Zastupitelé dnes schválili vyhlášení zadávacího řízení. Podmínkou je, aby cena dokumentace pro provádění stavby nepřesáhla 3 miliony korun a cena samotné stavby se vešla do 186 a půl milionu korun.

„V září uspořádáme k výstavbě sportovní haly veřejné projednání, kam přizveme i autory architektonické studie a zodpovíme všechny dotazy,“ uvedl starosta Alexandros Kaminaras.

Sportovní halu město hodlá postavit pouze v případě, když získá dotaci 90 milionů korun z Národní sportovní agen-

tury a 25 milionů korun od Kraje Vysočina. Žadosti o dotaci připravuje. Pokud se zadaří, stavba by mohla začít v roce 2026, případně později.

Hala s kapacitou 350 diváků pak bude sloužit zejména volejbalistům, házenkářům, basketbalistům či žákům Světlé.

Martina Strnadová

Měříč si posvítí na nezodpovědné řidiče

Snížení počtu vozidel překračujících povolenou rychlost by mělo přinést úsekové měření v Měříči.

Více než 27 procent vozidel překročilo povolenou rychlost 50 km/h na Jihlavské ulici v Měříči během sedmi dnů loňského října. Městys Měříč proto projevil zájem o úsekové měření rychlosti na silnici II/602, které pro něj bude zajišťovat město Velké Meziříčí. Souhlasili s tím zastupitelé, kteří v úterý 25. června schválili veřejnoprávní smlouvu mezi městem a městysem. Měříčské zastupitelstvo ji schválilo už v květnu. Podle ní Měříč

pořídí, zprovozní a ověří zařízení pro úsekové měření rychlosti, velkomeziříčská městská policie bude měřit a odbor dopravy bude zpracovávat přestupky. Peníze z pokut budou ze zákona příjmem ORP Velké Meziříčí.

Stejně to funguje i v Křižanově, kde úsekové měření probíhá už téměř dva roky, přičemž město Velké Meziříčí městysu věnuje peníze na údržbu zařízení. Měření se v Křižanově osvědčilo. Meziročně se počet překročených rychlostí snížil o celou polovinu.

Martina Strnadová



Křížek na Třebíčské bude mít nový plot

Křížek na Třebíčské ulici (křižovatka s ulicemi Nádražní a Bezručova) stojí už více než dvě stě let. V letošním roce se dočká renovace dřevěného plotu, který je doslova v dezolátním stavu.

Kamenné sloupky zůstanou, zcela nový však bude plaňkový plůtek. Ten bude z modřínového dřeva, které bude bez nátěru, aby přirozeně zestárla. Hotovo by mělo být během prázdnin. Na podzim pak křížek obklopí nová květinová výsadba.

Během oprav odborníci provedou i průzkum samotného kříže, protože v místech břevna se objevila prasklina.

Křížek má dlouhou a bohatou historii, již přibližuje Marie Ripperová: „Ve starší literatuře se uvádí, že tento kříž je z roku 1775. Rok pořízení se sice ověřit nedá, ale na mapě 1. vojenského mapování z tehdejší doby je skutečně zaznamenán. Postavila ho rodina Maloušková z Oslavice č. 9 na svém pozemku. Původně se nacházel na samé hranici oslavického katastru. Později se hranice katastru několikrát posouvaly, takže dnes stojí kříž ve Velkém Meziříčí, ačkoli svoje místo neopustil.“

Až k tomuto kříži vyprovázeli v minulosti obyvatelé města svoje syny a dcery,

kteří odcházeli do učení na řemesla nebo do služby do Vídně. Zde se s nimi loučili, ať už odjížděli s formany nebo šlapali pěšky. Později je vyprovázeli k nádraží, když odjížděli vlakem.

Kříž byl opraven v roce 1946 včetně ohrádky. Ohrádka byla několikrát opravována i později, většinou obyvateli okolních domů. Po obou stranách kříže rostly v ohrádce dlouhá léta lípy. Z důvodu špatného stavu musely být počátkem 21. století odstraněny a místo nich byla zasazena jen jedna, netypicky mimo ohrazení.“

Petr Chňoupek

Město hodlá vyměnit svítidla v dalších ulicích

Město připravuje další etapu obnovy veřejného osvětlení, a to v ulicích Třebíčská, Vrchovecká, Bezručova, Mírová, Příkopy, Zámecká, v Olší nad Oslavou a Domcích u Dolních Radslavic.

Zastupitelé v úterý 25. června schválili vyhlášení zadávacího řízení na druhou etapu obnovy veřejného osvětlení, která zahrnuje výměnu svítidel, případně i stožárů a kabelů. Nová svítidla budou mít teplé světlo. Město již podalo žádost o dotaci z Národního plánu obnovy, která by mohla být až 3 168 960 korun. Celkové náklady jsou vyčísleny na téměř 7,2 milionu korun, přičemž jde o maximální cenu, za niž se bude zakázka realizovat.

Martina Strnadová

Další kus hradební zdi se dočká opravy

Již brzy se začne opravovat další část hradeb na Hornoměstské ulici. Práce provede odborná firma Archeon stavby. Kdy přesně začnou, ještě není určeno, ale trvat mají šest týdnů a hotovo musí být nejpozději 16. října. Opevnění je dnes ve velmi špatném stavu. Ve zdivu jsou zřetelné trhliny, vypadávají kameny a celá koruna hradeb je výrazně narušena. Bašta, která je na konci opevnění, je v dezolátním stavu a hrozí její zřícení. I ta se v budoucnu dočká dozvěnění do původního stavu. Práce na opravě hradební zdi jsou rozděleny do etap, přičemž ta první již proběhla loni, a jsou prováděny tradičními technologiemi, za dozoru památkářů.

Petr Chňoupek



Házenkáři s pohárem pro mistra České republiky v házenkářském desetiboji. Foto: Petr Chňoupek



Vybíjenkáři získali bronzové medaile na Mistrovství České republiky. Foto: Petr Chňoupek



Soutěž Oslavická tančí, foto: Petr Chňoupek



12. 6. 2024 v 11:40 vyjela městská policie prověřit oznámení lidí, kteří se nemohli dostat do domu svého příbuzného, jehož chtěli kontrolovat po návratu z nemocnice. Hlídka zjistila, že muž leží v místnosti na zemi a hýbe se. MP přivolala hasiče a záchranku. Po otevření bytu složky zjistily závažnou život ohrožující situaci, proto na místo přivolaly Policii ČR, která si věc převzala k dalšímu šetření a úkonům. O muže se postarala ZZS.

12. 6. 2024 v 15:15 spolupracovala hlídka MP s dalšími složkami IZS při zajišťování bezpečného přistání a vzletnutí vrtulníku při přepravě popáleného dítěte.

14. 6. 2024 ve 20:05 hlídka u kašny objevila spícího podnapilého muže bez domova, kterého nebylo ani ve spolupráci s hlídkou PČR možné probrat. Muž se nemohl samostatně pohybovat ani komunikovat, proto PČR na místo přivolala záchranku. Před jejím příjezdem začal muž kolabovat, přestal dýchat a začal modrat. Strážník proto zahájil nepřímou srdeční masáž. Na místo se dostavila zdravotní sestra z Fakultní nemocnice Brno, která společně s MP a PČR muži poskytla první pomoc. Ten následně začal dýchat. Ve 20:24 na místo přijela záchranka, která si muže převzala k dalším úkonům a transportovala ho do nemocnice v Třebíči k dalšímu ošetření.

24. 6. 2024 v 16:20 přijala MP oznámení, že v Nesměři bylo nalezeno mládě labutě. Strážníci kontaktovali záchranou stanicí Pavlov. Její pracovníci po telefonu poradili nálezci, jak má postupovat.

Během měsíce městská policie odhalila celkem 158 dopravních přestupků. Jednalo se převážně o nerespektování dopravního značení a obecné úpravy silničního provozu nejen v centru města, ale v celém katastru Velkého Meziříčí.

Městská policie také dohlíží na dodržování dovolené rychlosti v Křižanově. Při úsekovém měření v městysu odhalila celkem 149 přestupků. Ty předala na odbor dopravy k projednání.



Synagoga bude mít přestávku

Červnový program filozofického festivalu v synagoze byl posledním na několik dalších měsíců. Budovu čekají stavební úpravy. Koncert Ivana Mládka se proto přesouvá do Jupiter klubu.

„Synagogu se nám do místního života podařilo krásně vtáhnout. Nyní chceme provést potřebné stavební úpravy, abychom z ní vytvořili plnohodnotný kulturní stánek. S nimi se pojí několikaměsíční uzavírka,“ uvedl starosta Alexandros Kaminaras. O znovuotevření synagogy budeme včas informovat.

Plánovaný koncert Banjo bandu Ivana Mládka a kapely Stetson je proto přesunut do Jupiter klubu na 22. listopadu 2024. Původně měl být 21. června v synagoze. Již zakoupené vstupenky zůstávají v platnosti. „Komu by změna místa nebo termínu nevyhovovala, může vstupenky vrátit za plnou cenu,“ vzkazují pořadatelé s tím, že vstupenky zakoupené přes GoOut lze vrátit přes web, či aplikaci a refundaci za papírové vstupenky provedou osobně, po dohodě na tel. čísle 737 180 951. **Martina Strnadová**

Pátý Řecký večer se pomalu blíží

Využijte svátečního volna a zavítejte večer v pátek 5. července na velkomeziříčské náměstí a ochutnejte řecké speciality. Těšit se můžete například na souvlaki, musaku, tzatziki, baklavu či pravá řecká vína, chybět nebudou samozřejmě ani olivy. K tanci i poslechu zahraje skupina Prometheus.

Místa k sezení přímo pod lipami či na zahrádce je možné si rezervovat na telefonním čísle 739 246 129.

Tina Kárníková

Volby do EP: Ve Velkém Meziříčí zvítězilo ANO, výjimkou je Olší

Ve Velkém Meziříčí a místních částech vyhrálo volby do Evropského parlamentu hnutí ANO s 27,04 %, za ním je koalice Spolu s 22,72 %, pak Přísaha a Motoristé 10,75 %, dále Stačilo! 10,69 %, Starostové 7,60 % a Piráti 5,44 %. Volební účast byla jen velmi těsně nad celorepublikovým průměrem, a to 36,50 %.

Z toho v místních částech Hrbově a Svařenově, Lhotkách, Kúskách a Dolních Radslavicích a v Mostišťích zvítězilo také hnutí ANO. Výjimkou je Olší nad Oslavou. Jeho voliči dali nejvíce hlasů koalici Spolu a také měli nejvyšší volební účast 42,99 %. I volební účast v dalších místních částech byla vyšší, než je průměr v České republice.

Hrbov (38,05 %)

ANO 27,38 %, Spolu 23,80 %, Starostové 9,52 %, Přísaha a Motoristé 8,33 %, Stačilo! 8,33 %, Piráti 7,14 %

Lhotky (38,37 %)

ANO 20,63 %, Spolu 20,63 %, Přísaha a Motoristé 15,87 %, Stačilo! 13,49 %, Piráti 9,52 %, SPD+Trikolora 7,93 %

Mostišťe (38,39 %)

ANO 36,04 %, Spolu 25,58 %, Přísaha a Motoristé 13,95 %, SPD+Trikolora 7,55 %, Stačilo! 5,23 %

Olší nad Oslavou (42,99 %)

Spolu 23,91 %, ANO 19,56 %, Přísaha a Motoristé 19,56 %, Starostové 9,78 %, Stačilo! 7,60 %, Piráti 6,52 %

Martina Strnadová

Pomůžete najít fotku do připravované knihy?

Redaktor Českého rozhlasu Miloš Doležal se obrací na čtenáře Velkomeziříčska s prosbou o pomoc. Pro připravovanou knížku o spisovateli Janu Zahradníčkovi pátrá po fotografii sanitáře z Velkého Meziříčí Antonína Tro-

jana, který v padesátých a šedesátých letech 20. století pracoval v místním zdravotním středisku.

„Budu vděčný za jakoukoli pomoc a zaslání na mail: milos.dolezal@rozhlas.cz,“ prosí Miloš Doležal. **-red-**



Velké Meziříčí opět soutěží s Děčkem

Vyskočte z gaučů, vezměte děti (nebo rodiče) a vyrazte s batůžkem na zádech zachránit Děčko. Naše turistické informační centrum ve Velkém Meziříčí je také zapojeno. Udělejte si výlet do přírody a přitom soutěžte s námi, půjde o zápas století! Tak co, kdo z vás najde kešku?

Hraje se od 29. června do 30. srpna 2024. Všechno, co potřebujete vědět, se dozvíte na www.zapas-stoleti.cz. **-red-**

Na Blešáku se dveře netrhnou

Re-use centrum po jednom měsíci provozu přivítalo v otevírací době skoro padesát lidí denně a vybralo pro vzdělávací ekocentrum Chaloupky přes patnáct tisíc korun.

Blešák, nové re-use centrum na Karlově, má za sebou první měsíc provozu. Od 2. do 31. května bylo otevřeno devět pracovních dnů, během nichž jej navštívily víc než čtyři stovky lidí. „Zhruba sto čtyřicet zájemců si něco koupilo. Celkem jsme prodali 704 položek, a na sbírku pro ekocentrum tak posíláme 15 360 korun. To je nad naše očekávání,“ uvedl Jaroslav

Mynář, jednatel technických služeb, které re-use centrum provozují.

Lidé možnost odložit přebytečné a nepotřebné věci z domácnosti uvítali. „Mám doma věci, které nepoužívám, ale protože jsou funkční, pěkné, je mi líto je vyhodit. Možnost nabídnout je k využití někomu jinému, a ještě tím podpořit dobrou věc jsem proto ocenila,“ uvedla jedna ze zákaznic Blešáku.

„Za skvělý rozjezd re-use centra vděčíme Blance Křehlíkové,“ poděkoval závěrem Jaroslav Mynář.

Martina Strnadová

Dóza a škola v Mostištích mají nové ředitelky

Novou ředitelkou Dózy – střediska volného času bude od 1. srpna Mgr. Jaroslava Živčicová. Základní školu a mateřskou školu Mostiště povede také od 1. srpna Mgr. Hana Hladíková. Rada města je jmenovala do funkce ve středu 12. června.

„Věřím, že nové paní ředitelce Dózy se podaří vést zařízení ke spolupráci se základními školami, kde vidím velký potenciál,“ uvedl místostarosta Martin Kaman a dodal: „V případě nové paní ředitelky ZŠ a MŠ v Mostištích očekávám, že bude školu vést tak, aby nadále dobře fungovala jako doposud, a to včetně pavilonu mateřské školy a její nové přístavby, která je před dokončením.“

Konkurzní řízení na vedoucí pracovní místo ředitelky příspěvkových organizací města proběhlo 31. května. **Martina Strnadová**

Zprávy od hasičů



Včelí roj u Kauflandu

V sobotu 1. června 2024 těsně po poledni zasahovala jednotka profesionálních hasičů ze stanice ve Velkém Meziříčí u technické pomoci na ulici U Tržiště ve Velkém Meziříčí. Hasiči místo události zajistili a spolupracovali s přivolaným včelařem při odchytu roje.



Únik oleje na komunikaci

V úterý 9. června 2024 těsně po šestnácté hodině zasahovala jednotka profesionálních hasičů ze stanice ve Velkém Meziříčí při úniku oleje na ulici Pod Hradbami ve Velkém Meziříčí. Vyteklý olej hasiči zlikvidovali pomocí sorbentu.



Kroužkování čapů

V úterý 18. června a ve čtvrtek 20. června 2024 spolupracovala jednotka profesionálních hasičů ze stanice ve Velkém Meziříčí s panem Čejkou z České společnosti ornitologické při kroužkování čapů na celkem čtrnácti místech v okolí Velkého Meziříčí a Velké Bíteše.

npor. Jiří Doležal,
velitel stanice Velké Meziříčí

Květnaté meziříčské louky slouží vědě

TEXT A FOTO
JAN OULEHLA

Hmyzí hotel má své první obyvatele. Květnaté louky po bývalém domově důchodců poslouží pro zkoumání genetiky rostlin.

V uplynulých dnech na květnaté louce u Penny a po bývalém domově důchodců odkvetly kopretiny. Štafetu po nich právě přebírají štírovníky, jetele, čičorky, řebříčky, vikve a chrastavce. Hemží se to zde modrásky, drvodělkami a včelami.

V loňském roce byl na louce u „starého“ Penny marketu usazen hmyzí hotel. Jistě se našli tací, kteří si tukali na čelo a podívovali se, proč se dávají prvky pro hmyz do prostředí k rušné silnici. Tam přece nemůže nic žít! Jenže ono žije... Důkazem jsou právě první využitě dutiny a hmyzí aktivita kolem hotelu přes většinu dne. Hlavním obyvatelem jsou zde

včely samotářky. Jedná se o nejpočetnější skupinu včel v České republice, co se týče druhů. Do této skupiny patří například hedvábnice, čalounice, ale třeba i mohutná drvodělka fialová. Zabydlený pokoj ve hmyzím hotelu poznáte jedno-duše. Je zacpaný hlínou. Ptáte se proč? Uvnitř dutiny je totiž nakladené vajíčko obalené pylovým těstem a hlína slouží jako zapečetění dutiny, aby se k vajíčku (budoucí larva) nedostal žádný predátor. Jsou i druhy samotářek, které dutinu ucpávají pomocí listů.

Květnaté louky po bývalém domově důchodců (ulice Skřivanova) poslouží

vědeckému výzkumu. V současnosti probíhá projekt Technologické agentury České republiky (TAČR), na kterém spolupracuje Český svaz ochránců přírody, Botanický ústav Akademie věd ČR a Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy. Projekt si klade za cíl zjistit genetickou rozmanitost vybraných vzorků rostlin, které jsou cílové pro tvorbu regionálních směsí osiv. Pro tyto potřeby je třeba mít co nejvíce dat z území celé republiky. V roce 2023 probíhalo mapování vhodných lokalit pro tvorbu regionálních osiv a jedním z navštívených míst byla právě louka po bývalém domově důchodců. Oproti ostatním lokalitám je tato mimořádná v tom, že se nachází přímo v centru města.

Drvodělka fialová v lokalitě u starého Penny



Obsazené dutiny



Odebíraný vzorek chrastavce



Kvetoucí kopretiny v lokalitě po bývalém domově důchodců





Evropský
Festival
Filozofie
Velké Meziříčí



Více fotografií na str. 24, 25

Umělá inteligence ovládla festival a pomohla tvořit i Velkomeziříčsko

Evropský festival filozofie, který v našem městě proběhl již poosmnácté, se zabýval zejména umělou inteligencí, jejími pozitivy i negativy. Pro někoho možná cosi nesrozumitelného, pro jiné užitečný nástroj, každopádně téma nakonec přilákalo návštěvníky všech věkových kategorií a přednášky předčily očekávání mnohých.

„Říkala jsem si, že letos to pro mě nebude. Očekávala jsem, že půjde hlavně o technické věci a filozofie bude chybět. Nakonec jsem byla velmi mile překvapená. Navštívila jsem mnohem víc přednášek, než jsem původně zamýšlela. I tu filozofii jsem v nich našla. Bylo to pro mě velmi inspirativní, třeba i v tom, co a jak mám dělat s dětmi ve škole,“ zhodnotila festivalové téma Barbora Štindlová.

Naopak Radim Svoboda nabídl pohled člověka, který s AI už dávno spolupracuje: „Byl jsem letošním tématem nadšený. Přesně to nyní v našem audiovizuálním průmyslu prožíváme. Přednášející mě navedli ke konkrétnějšímu pohledu na AI i mimo můj obor, jakým jsou třeba kryptoměny. Očekával jsem také nějakou odpověď na prognózy, že nás AI postupně nahradí. V audiovizuálním průmyslu určitě mnohé převezme, ale doufám, že půjde hlavně o komerční zakázky. A nám,

tvůrcům, zůstanou ty, v nichž jde o emoce,“ sdělil festivalový kameraman.

„Letošní téma bylo zajímavé, a hlavně strašně moc praktické. Dokonce se týkalo i religiozity. Navíc oceňuji, že se nám podařilo zapojit do festivalu i naši Noc kostelů, díky dobré spolupráci s Milanem Dufkem,“ dodal závěrem děkan velkomeziříčské farnosti Jiří Kaňa.

A jak letošní ročník hodnotí ředitel festivalu filozofie? „Největší uznání patří našim návštěvníkům, nejen za podporu festivalu, ale i za živou diskusi s našimi přednášejícími. Během devítidenního programu jsme zrealizovali 21 přednášek, které navštívilo 1700 posluchačů. Doprovodný program zhlédlo cca 2500 návštěvníků. Do tvůrčích dílen se zapojilo 180 žáků 6. tříd a do výstavy v synagoze dalších 1050 dětí z gymnázia a základních škol ve Velkém Meziříčí, Mostištích a Oslavici,“ vyzdvihl účastníky Milan Dufek a poděkoval návštěvníkům, spolupracovníkům i partnerům.

Pro úplnost jsme oslovili i samotnou umělou inteligenci a požádali ji, aby nám představila svůj pohled na Evropský festival filozofie ve Velkém Meziříčí. Jak to dopadlo, můžete vidět na titulní stránce.

Martina Strnadová



Více fotografií na str. 24, 25

Velké Meziříčí ožilo poutí

Zábava, koncerty, divadlo, kolotoče, mše, prohlídky kostela i hra pro děti... velkomeziříčské poutňové slavnosti nabídlly akcemi nabitý červnový víkend a přilákaly do centra města stovky lidí ze širokého okolí.

Na pódiu se vystřídaly kapely Accort, Mistříňanka, Kašpárek v rohlíku, Sto zvířat a Ventolin, stánky nabízely pivo, limo, tortilly, klobásy a další dobroty, na Staré poště se představilo Divadlo Jaromír, ve Svitě se točily labuť, lavice, jezdil autodrom a vláček, voněla cukrová vata,

práskaly vzduchovky na střelnici, celé město ožilo veselím a zábavou pro děti, mládež, dospělí i věkově pokročilí, z níž vybrat si dle svého gusta mohl opravdu každý. I počasí přálo, liják se spustil s poslední písničkou dechovky a na další hudební program už bylo zase fajn. „Děkujeme, úžasný, kolik vás po tom dešti přišlo,“ vzkázala kapela Sto zvířat na sociálních sítích.

Pořadatelé Milan Dufek za Jupiter club a Martin Jurek za Jelínkovu vilu a pivo Harrach připravili pro návštěvníky slavností

mezi koncerty malé zpestření – soutěže v pití piva z tupláku a válení sudů. Lidé se pobavili a vítězové vyhráli soudek piva, degustační sadu piv či poukázku na zboží.

I kostelem svatého Mikuláše během těch tří dnů prošly davy lidí, krom poutní mše svaté totiž nabízel komentované prohlídky a zájem o chvíle ztišení, řadu zajímavých informací i možnost nahlédnout do jinak nepřístupných míst chrámu byl velký.

Martina Strnadová



Základní škola Oslavická, foto: Tina Kárníková



Základní škola Školní, foto: Tina Kárníková



Základní škola Sokolovská, foto: Tina Kárníková



Maturanti z 8. A GVM, foto: Tina Kárníková



Maturanti ze 4. C GVM, foto: Tina Kárníková

Žáci ZUŠ slaví úspěch na mezinárodní interpretační soutěži



Ve dnech 1. a 2. června se na brněnské konzervatoři konal 14. ročník mezinárodní interpretační soutěže Žestě Brno. Ve hře na lesní roh reprezentovali Základní uměleckou školu Velké Meziříčí Kateřina a Vít Nedomovi ze třídy pana učitele Radovana Hajného. Soutěže se zúčastnilo 19 hráčů na lesní roh z České republiky, Slovenska, Polska a Maďar-

ska. Naši žáci se ve velké konkurenci neztratili, své skladby zahráli velmi dobře a získali ve svých kategoriích krásná 2. místa! Patří jim velký dík za přípravu a reprezentaci naší ZUŠ. A poděkování též patří panu učiteli Mgr. Vítu Košíčkovi za výbornou klavírní spolupráci.

Radovan Hajný
zástupce ředitele, ZUŠ Velké Meziříčí



Setkání po pětadesáti letech

Šedesát pět let po složení maturitní zkoušky se sešli v pátek 7. června v restauraci U Bílého koníčka absolventi Vyšší hospodářské školy Velké Meziříčí – obor financování. Zkoušky z dospělosti skládali v roce 1959, jejich třídním učitelem byl JUDr. Josef Nováček a ředitelem školy tehdy byl Mgr. Rudolf Procházka.

Setkávají se takto každý rok, a to tradičně první pátek v červnu. Třída JUDr. Nováčka měla dvacet sedm žáků, letošního setkání se jich dvanáct už bohužel nedožilo, někteří nemohli dorazit, ale i tak se jich sešlo devět.

S láskou, úctou, ale především s laskavým humorem dlouho vzpomínali na krásná studentská léta a na všechno, co jim tato škola dala do života.

Petr Chňoupek

Odešli z našich řad

Alois Minařík, Velké Meziříčí, 94 let, 25. 5. 2024



Ing. Petr Voda, CSc., Velké Meziříčí, 69 let, 8. 6. 2024

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast při posledním rozloučení dne 14. 6. 2024 s panem **Ing. Petrem Vodou, CSc.**, z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina



Milan Strádál, Velké Meziříčí, 57 let, 12. 6. 2024

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 22. 6. 2024 s panem **Milanem Strádalem** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina



Evžen Nani, Velké Meziříčí, nedožitých 64 let, 14. 6. 2024

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 21. 6. 2024 s panem **Evženem Nani** z Velkého Meziříčí. Dále chceme poděkovat panu doktoru Tvarůžkovi a jeho personálu za poskytovanou péči.

Zarmoucená rodina



Dana Havelková, Křižanov, nedožitých 66 let, 17. 6. 2024

Václav Hosnedl, Velké Meziříčí, 83 let, 18. 6. 2024
Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 24. 6. 2024 s panem **Václavem Hosnedlem** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina



Jaroslav Dvořák, Velké Meziříčí, 92 let, 19. 6. 2024

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 29. 6. 2024 s panem **Jaroslavem Dvořákem** z Velkého Meziříčí.

Zarmoucená rodina

Josef Svoboda, Chlumek, 70 let, 23. 6. 2024

Děkujeme všem příbuzným, přátelům a známým za účast a projevené kondolence při posledním rozloučení dne 27. 6. 2024 s panem **Josefem Svobodou** z Chlumku.

Zarmoucená rodina

Anna Nováčková, Velké Meziříčí, nedožitých 81 let, 23. 6. 2024



*Těžké je každé loučení,
Když drahý z očí schází,
Nejtěžší je však to poslední,
Když zpátky nepřichází.
To zůstanou jen vzpomínky...*

Dne 11. června uplynulo již 25 let od úmrtí pana **Josefa Křečka** z Měřína.

Kdo jste ho znali, věnujte mu tichou vzpomínku.

Děti s rodinami

Vzpomínáme



Dne 10. 7. 2024 uplyne rok od úmrtí tatínka, dědečka a pradědečka, pana **Jana Trojana** z Velkého Meziříčí.

Dne 11. 8. by oslavil 87. narozeniny.

Vzpomínají děti s rodinami



Kdo ve svém srdci pro nás tolik lásky měl, ten s námi žije dál, ten nikdy nezemřel.

Dne 9. července 2024 si připomeneme 30. výročí úmrtí paní **Boženy Doležalové** ze Lhotek.

S úctou a láskou vzpomíná celá rodina.



*Ti, které milujeme, neodcházejí.
Kráčejí vedle nás každý den.
Neviditelní, neslyšitelní, ale vždy blízko.
Stále milovaní, stále postrádaní a navždy drazí...*

Dne 29. 7. 2024 uplynou tři smutné roky, po které nám moc chybí, v srdcích a vzpomínkách navždy zůstává pan **Libor Broža** z Jablonoava.

S láskou a úctou vzpomínají a za tichou vzpomínku děkují manželka, děti, vnučata.



Jen láska, úcta a vzpomínky v srdcích zůstávají.

27. 6. uplynul rok, co nás opustil náš drahý manžel, tatínek, dědeček, pradědeček, bratr, švagr, tchán, strýc, kamarád a dlouholetý velkomeziříčský patriot, pan „šéf“ **Emil Dobrovolný**.

Za vzpomínku děkuje manželka Věra, dcera Renata a syn Milan s rodinami.



*Těžko se s Tebou loučilo,
těžko je bez Tebe žít,
láska však smrti nekončí,
V srdci tě navždy budeme mít.*

Dne 11. července 2024 uplynul jeden smutný rok, co nás navždy opustil pan **Rudolf Horký** z Velkého Meziříčí.

Kdo jste ho měli rádi, věnujte mu prosím s námi tichou vzpomínku. Předem děkujeme všem.

S láskou vzpomínají manželka Mária a synové Rudolf a Petr.



Dne 14. července 2024 uplynou 2 roky, kdy nás navždy opustila maminka, babička a prababička, paní **Marie Tůmová**.

S láskou a úctou vzpomínají a za tichou vzpomínku děkují manžel a děti s rodinami.



*Nejsi u mne, nejsi vedle mne,
ale stále jsi v mém srdci a myšlenkách,
stále jsi součástí mého života.*

I když 27. července to bude již 30 roků, co nás opustila naše milovaná maminka, babička a prababička, paní **Zdena Veselá**.

S úctou, láskou a krásnými vzpomínkami dcera Zdeňka a syn Jiří s rodinami.

Děkuji všem, kteří vzpomenu s námi na tak úžasného člověka, kterým máma byla.



Vzpomínky nevyblednou...

Dne 17. 6. 2024 uplynulo 7 let od náhlého úmrtí **Ing. Milana Roučky**.

Za vzpomínku děkuji a stále vzpomínají manželka a děti s rodinami.



Bolest zná jen málo slov a smutek nejtěžší je jako kámen němý...

Dne 12. 7. 2024 uplyne osmý smutný rok od chvíle, kdy nás navždy opustila naše milovaná dcera, sestra a vnučka, **Vilma Běhalová, DiS**.

S láskou vzpomínají a všem ostatním za tichou vzpomínku děkují maminka Vilma, sestra Alžběta a babička Anežka.



Čas rychle ubíhá, ale bolest v našich srdcích je stále stejně hluboká...

Dne 27. 6. 2024 jsme si připomněli páté smutné výročí úmrtí paní **Lenky Pacalové** z Hrbova.

S láskou vzpomínají manžel s dětmi, rodina Pacalova, Slámova a Bukova, kamarádka Pet'a.

Koupíme nemovitost ve Velkém Meziříčí a okolí, dům, byt, st. pozemky, pole, lesy, i v exekuci, platba v hotovosti. Tel.: 605054470

Sečeme všem, úpravy zahrad. Tel.: 731457371

Celoročně prodáváme levnou směs pro nosnice a králíky a jiné, dále prodáváme domácí vejce (prodáváme od 9 do 17 hod. každý den, ale vždy po telefonické domluvě). tel.: 737477773 Hrbov 42.

Prodám palivové dřevo i štípané. Tel.: 605054470

Sběratel koupí LP gramodesky a CD disky. Možná i celou sbírku. Přijedu. 721442860

LP reality - Prodej, výkup, úvěr s ručením nemovitostí. Tel.: 731457371.

Koupím staré hračky, šlapací autíčka, pивní lahve s nápisem, plechovice od olejů, motocykly a součástky k nim, tel.: 732400672. Děkuji

Koupím vojenskou výstroj např.: vysouvací nože, tropické klobouky, oblečení pískové zelené, modré barvy, kanady boty okované-plátěné, mas-

káče, muniční bedny, bundy s kožichem, ruksaky. Nabídnete cokoli v poškozené! Volejte nebo prozvoňte na tel.: 732400672. Děkuji

Provádím veškeré malířské a natěračské práce. Tel.: 605054470

Nabízím nástřik podvozku osobních automobilů, ošetření dutin, výměnu oleje, filtrů a brzd. A další různé opravy. Tel.: 735972157.

Prodám pěknou elektrokoloběžku, cena dohodou! Tel.: 773531312

Provádíme rekonstrukce bytového jádra, zednické práce a stavební práce. Tel.: 605054470

Prodám rotoped TIRO 50, téměř nevyužitý, cena dohodou. Tel.: 737844145.

Koupím jakoukoliv JAWA, SIMSON, MZ, CZ či PÁV. Děkuji za nabídku. Tel.: 723971027

Pronajmu slušné inteligentní osobě pěkný pokoj v bytě 3+kk v novostavbě ve VM s možností využívat veškerého příslušenství. Tel.: 732700685

PRODEJNA

coop 24/7

Velké Meziříčí - HLINIŠTĚ
Za Horou 2243/1

již brzy spustíme
naši první
automatizovanou prodejnu

coopvm

Mimo běžnou prodejní dobu je vstup pouze přes bankovní identitu.



DoKapsy
od ČSOB



Aplikace DoKapsy
od ČSOB

více na: www.coopvelmez.cz



NOVÝ TÝM VE VELKÉM MEZIŘÍČÍ?

Vyberte si pozici, která
vám sedne a přidejte se
k #teamlidl!



Roční
motivační
bonus



kariera.lidl.cz

PRODAVAČ/KA

- různé úvazky
- mzda po 3 letech až 36 000 Kč měsíčně

VEDOUcí SMĚNY (M/Ž)

- 40 hod./týden
- mzda po 3 letech až 43 100 Kč měsíčně



kariera.lidl.cz

SAMOSBĚR ČESNEKU

VE SVAZCÍCH

Bochovice okres Třebíč

na výběr z 6 odrůd
+ unikátní odrůda Bjetin



cena

110,-

Kč/kg

10:00-17:00



Každý den od 29.6 do 14.7.2024

Pro více info sledujte www.farmajura.cz, farmajura, nebo volejte 737 825 873

JUDr. Tereza Chadimová
ADVOKÁTKA • MEDIÁTORKA

Když
potřebujete
právní radu,
obhájce nebo
se chcete
domáhat práva...

Nová pobočka
Velké Meziříčí
Nádražní 2350/30
(vchod z ulice Bezručova)

akchadimova.cz



Rada rozdělila další peníze na kulturu

Na svém jednání v dubnu zastupitelstvo města schválilo druhou průběžnou výzvu pro letošní rok v rámci Grantového programu podpory kultury města Velké Meziříčí včetně celkové částky ve výši 266 800 korun. Na jednání rady města 26. června byly tyto finanční prostředky rozděleny.

Římskokatolická farnost - Průvodcovství v kostele - 20 000 korun, Veronika Hauslerová, Farní sbor ČCE - Kultura na okraji - 9 000 korun, Aneta Kapčuková, Uhřínov - Adventní koncert na pohodu - 22 000 korun, MgA Jana Vondruš, Velké Meziříčí - Koncert ConTRIology a Tomáš Vtípil - 30 000 korun, Pallaton, z.s. - Koncert Velký jako Meziříčí 2024 - 30 000 korun.

Petr Chňoupek



Pout' v Dolních Radslavicích, foto: Martina Strnadová



Rudolf Brančovský otevřel ateliér

Výtvarník Rudolf Brančovský po roce otevřel veřejnosti svůj ateliér ve Lhotkách. V neděli 9. června tam zamířily desítky hostů.

„Dáte si kávu? Přinesu vám dort. Zatím si to tady v klidu prohlédněte,“ vítal malíř hned ve dveřích svého domu návštěvy. K vidění byly malby akrylem i akvarely, obrazy zdobené plátkovým zlatem, třeba Strom plný ptáčeků, Sen o moři

nebo Na víně, jiné plné barev, mnohé abstraktní. Se zájmem v ateliéru šmejdily i děti, protože malířovým oblíbeným motivem jsou zvířata, často psi a kočky, ale také krokodýli, sloni nebo třeba jeleni. A mezi tím vším se vyjímalá také Panna Marie s Ježíškem či Poslední večeře Páně.

Lidé se těšili, bavili a povídali si se svým oblíbeným umělcem. „Tak máme

se ženou vybráno, každý asi pět obrázků, musíme si to rozmyslet. Máme nový dům a stěny v něm zatím skoro holé, takže by se nám tam něco hodilo,“ loučil se při odchodu jeden z návštěvníků, který dorazil s manželkou a dětmi. A někteří přišli třeba i jen na kus řeči, chvíli poseďte. Vždyť přece byla neděle.

Martina Strnadová



Vojtěch Homola z SDH Lhotky Sport (na snímku vpravo) vybojoval bronz na Šedesátkách Vysočiny, foto: Martina Strnadová

Sociální služby města Velké Meziříčí



Děti a my

Červen začal jako vždy Mezinárodním dnem dětí. Slaví ho především ty děti, které zrovna vyrůstají v rodinách svých rodičů. Pro nás, staré muže a ženy, má slovo „děti“ širší význam. Děťmi pro nás nejsou ti, kterým jsme kdysi dali život, ale i jejich děti a děti těchto dětí. Tedy naše širší rodina, bez které by byl náš život velmi smutný. To, že je máme rádi často více než sebe, je přirozené. Není nám jedno, jak žijí, i když máme na jejich život malý vliv. Bojíme se o jejich zdraví, přemýšlíme o jejich starostech. I když role matky a otce je nezastupitelná, je skoro pravidlem, že babičce či dědovi je snadnější se svěřit se svými problémy. Oni už nevychovávali, ale chápou. Televize nás často zarmucuje zprávami o svízelných současných dětí. V poslední době šlo například o informaci, že více než 10 % současných dětí trpí depresemi. To pro nás ale znamená, že každé desáté dítě u nás se něčím trápí. To bolí. Moderní doba se svými vymoženostmi asi není k dětem dost vlídná. Televizní pořady a různá slova nemohou nahradit to, co jsme měli my v našem mnohem skromnějším dětství. To, že si rodina každý večer sedla společně ke stolu a povídalo se. Ale nebudme škarohlídi. Víme, že současní rodiče to nemají lehké. Tak přejme jim i jejich dětem, aby jejich nebe bylo bez mráček a plné lásky. Tu svou jim posíláme.

Klienti DPS

Děje se v knihovnách

MĚSTSKÁ
KNIHOVNA
Velké Meziříčí **MK**

Léto má zvláštní kouzlo! Všechno je jinak. Někde vás vítají doširoka rozevřené dveře, jinde narazíte na nekompromisní nepřístupno! A tak je to i v knihovnách... I když s létem to souvisí jen pramálo.



Zákazová cedule, oplocené staveniště, plný kontejner. Neklamné známky toho, že do staré dobré knihovny se hned tak nepodíváme. Kdyby se nám podařilo nenápadně proklouznout těmi otevřenými dveřmi dovnitř, čekal by nás smutný pohled. Nikde nic. Marně bychom hledali svítidla, radiátory, zárubně a dokonce některé zdi. Pokud bychom tedy alespoň oběhli budovu zvenčí a nahlédli do zahrady, chyběly by nám tam už lavičky, pískoviště, ohniště, a považte, i ornice. Rekonstrukce zkrátka nabírá na obrátkách.



Vstupme tedy do vestibulu přechodného sídla v Charitě. Výstavu o Dubánkovi tam v červenci a srpnu nahradí fotografické putování po zahraničních knihovnách. Prostor bude věnován také cestopisným titulům z našeho fondu. V půjčovně pro děti nabídneme etapovou hru Sporták v knihovně provázenou tematickými Tužkohrátkami. K novinkám patří tamtéž Sportovní herna nebo služba Zahrádka, umožňující vášnivým pěstitelům sdílení semen i sazenic okrasných či užitkových rostlin. Klasické výpůjční služby na vás čekají všechny prázdninové pondělky, středy a pátky (s výjimkou státního svátku 5. 7.). Ale myslete na to, že provoz je jako každý rok omezen od 7.30 do 16.30. To abyste nenarazili na nekompromisní nepřístupno, ale setkali se s doširoka rozzářenými tvářemi knihovníků. Pěkné léto!

text: Ivana Vaňková, foto: Josef Hřeben

Ze zámku

Díl 31: Šití, vyšívání a šicí potřeby

Při vyslovení značek Pfaff a Singer je každému jasné, že pozornost tentokrát zaměříme mimo jiné na šicí stroje. Vynechat ale nemůžeme ani ryze ruční práce v podobě vyšivek, které bylo možné tvořit třeba díky vyšivkovým tiskátkům a trukačkám neboli tiskačkám, které s těmito razítky uměly zručně zacházet.

Stejně jako dnes i v minulosti měly ženy krabici, kam ukládaly šicí potřeby. Ve sbírkách nalezneme hned dvě kazety, obě jsou zdobeny sametovou látkou. Jak si můžeme všimnout, zdobení se meze nekladly, a tak byly k dekoraci krabičky použity například i mušle uspořádané do ornamentálních vzorů. V muzejních expozicích si návštěvníci mohou prohlédnout také stoleček s odklopnou deskou, kde bylo možné šicí potřeby ukládat.

Nepostradatelnou součástí výbavy byl i vyšivací bubínek sloužící k natažení látky, který se upínal speciálním držákem k desce stolu. Mezi sbírkovými předměty je uložen mosazný držák ve tvaru vodní příšery či draka, kdy k upevnění vyšivacího rámu sloužila pohyblivá

rozevíratelná tlama.

Jako pomůcka k vyšívání sloužily různé vzorníky, kterých se v depozitáři nachází hned několik. Na vzorníku z roku 1826 si můžeme prohlédnout modře vyšité číslice od 1 do 21, hnědá velká písmena tiskací a černá velká písmena psací. Ve spodní polovině látky jsou pak vyšity jednotlivé motivy, jako jsou křížky, květy se stonky a listy a čajové konvice. Ně-

kolik vzorníků z první poloviny minulého století darovala muzeu Kamila Chlubnová, která se v květnu 1889 narodila místnímu obuvníkovi Josefu Chlubnovi a jeho ženě Marii. Stala se učitelkou domácích nauk, později pracovala jako školní inspektorka.

S vynálezem šicího stroje se šití značně zmodernizovalo a zrychlilo.

Stroj se především ve městech stal důležitým vybavením domácnosti, jelikož si řada žen šitím přivydělávala. V muzejním depozitáři nalezneme jak německou pfaffku vyrobenou v Kaiserslauternu, tak i malou americkou singrovku. Zají-



mavým exponátem je ale beze sporu šicí stroj vyrobený francouzskou firmou Avrial Legat. Litinový stroj zdobený zlatými vegetabilními motivy a umístěný na dřevěné desce byl totiž poháněn ručním stlačováním pístu.

V oblasti šití se dívky mohly v našem městě vzdělávat na dvouleté škole ženských povolání, jak se dočteme v ročenke Světlé ze školního roku 1934/1935. Mimo jiné se v prvním ročníku vyučovalo šití a střihům prádla, ve druhém ročníku zase šití a střihům šatů a základům modistství. Při dalším studiu se mohly zdokonalovat ve vyšívání či nauce o látkách a krojích.

Lucie Pavelcová



PŘEDCHOZÍ DÍLY
NAJDETE ZDE



Vyšivková tiskátka

Zajímavými předměty, které dnes již většina z nás nezná, jsou formy na předtisknutí vyšivek, takzvaná vyšivková tiskátka. Byla využívána na přelomu 19. a 20. století k přenesení motivu vyšivky na látku. Na látku se tisklo modřidlem či indigem, po vyšití a následném vyprání motiv zmizel. Trukačky, jak se

tiskačkám také říkalo, měly výborně zvládnuté postupy a uměly motivy dobře kombinovat. V depozitáři nalezneme celý soubor 13 razítek, z nichž některá jsou označena jménem Čermáková a letopočty 1921, 1922 a 1927. Jsou vyrobeny z březového dřeva, samotný motiv je vytvořen pomocí kovo-



vých plíšků. Do muzea se tiskátka dostala darem Z. Čermákové v roce 1929.



EFF - Vernisáž Přirozené a umělé, foto: Martina Strnadová



EFF - Vernisáž Jany Mikyskové, foto: Tina Kárníková



EFF - Conventus Moraviae - Iva Bittová a Dětský sbor Babačka, foto: Tina Kárníková



Noc kostelů, foto: Tina Kárníková



Na kole dětem, foto: Martina Strnadová



Pout'ové slavnosti - Sto zvířat, foto: Tina Kárníková



Harmonie, Slunko, Sluníčko, foto: Tina Kárníková



EFF - V rytmu tance - Zbigniew Czendlik a Martina Viktorie Kopecká, foto: Tina Kárníková



Zahájení kulturního léta, foto: Tina Kárníková



Concentus Moraviae - Trio Eben, foto: Tina Kárníková

O tom, jak se dostat z Tržiště až do Edenu

Snem každého fotbalisty je zahrát si minimálně v naší nejvyšší soutěži a nakouknout i do reprezentace. Není moc hráčů, kterým se to splní. Jednou z těch, kteří žijí svůj sen, je rodačka z Velkého Meziříčí Lucie Bendová, hráčka (stoperka) pražské Slavie a reprezentace České republiky. Často je označována jako jeden z nejjasnějších talentů. S Lucií jsme si povídali na fotbalovém stadionu U Tržiště.

TEXT A FOTO
PETR CHŇOUPEK

Jak se křehká dívka dostane k fotbalu?

Začala jsem v pěti letech. Můj starší bratr hrál fotbal, takže jsem to měla stále před očima. Každý den jsme byli na nějakém zápase a mě to chytlo. Pak se tady ve Velkém Meziříčí pořádal nábor, rodiče mě na něj vzali a já začala hrát.

Takže jste začínala tady U Tržiště?

Ano, tady. Mým první trenérem byl pan Stupka. A pak přišli další trenéři pánové Janák, Invald, Souček, Šimr, Blažek, Rosický, Nováček, Brabec a nesmím zapomenout na Jana Šimáčka, který mi hodně pomohl.



Hrávala jste s klukama nebo tady byl i dívčí tým?

Tady blízko Velkého Meziříčí žádný kvalitní dívčí tým nebyl a aby mě rodiče každým týdnem někam vozili, to opravdu nešlo. Mně to ale nevadilo, byla jsem spokojená.

A jak to bylo dál?

V osmi letech jsem se díky panu Pavlasovi dostala na zkoušku do Slávie. Tehdy ještě existovaly střídavé starty, takže jsem mohla hrát tady i ve Slávii. Hrála jsem a trénovala s klukama a když byl nějaký turnaj na Slávii, tak mě pozvali a já jim šla pomoci.

Na trvalo do Slavie jste odešla kdy?

Nejprve jsem odešla na dva roky do Třebíče do fotbalové školy a někdy ve čtrnácti jsem se upsala Slavii.

Odejít v takovém věku do Prahy, to asi není nic jednoduchého?

Hlavně pro rodiče to bylo asi těžké, ale já jsem před sebou měla jeden směr a šla jsem si za tím. Takže já byla docela v pohodě.

Ve Slavii jste začínala v jakém týmu?

Začínala jsem ve starších žákyních a pak už jsem šla tým od týmu.

V Praze jste začala i studovat, že?

Začala jsem studovat na střední škole obor bezpečnostně právní činnost. První dva roky jsem byla na internátu a teď jsem dva roky na hotelu na Slavii.

Jak se dají, jestli se vůbec dají, srovnat podmínky ve Slavii s podmínkami v klubu v malém městě?

Ve Slavii mám profesionální smlouvu, a to do roku 2026, a samozřejmě, že tréninkové nebo relaxační podmínky jsou na jiné úrovni.

Nedávno jste odmaturovala a teď vás, jak předpokládám, čeká další studium?

Podala jsem si dvě přihlášky, a to na pafdák a na FTVS (fakulta tělesné výchovy a sportu – pozn. autora), na obou oborů tělovýchova a dostala jsem se na FTVS.

Kdy jste poprvé nakoukla do A týmu Slavie?

V áčku hrají od šestnácti let. To jsem byla ještě v kategorii juniorek, takže jsem hrála jak za juniorku, tak za áčko.

Vzpomenete si ještě na váš první zápas v 1. lize?

Popravdě nevzpomenu.

Ale na první derby se Spartou si určitě vzpomenete.

Ano, tak na to si vzpomínám. Derby je prostě jiný zápas. Každý z něho má respekt a popravdě řečeno to není ani tak úplně fotbal, je spíš o bojovnosti a o tom, jak to má kdo nastavené v hlavě.

Kolik titulů se Slavii už máte?

Se Slavii mám tři tituly a tři české poháry.

Už jste si zahrála i Ligu mistrů?

Tento rok jsem měla úspěšný a zahrála jsem si všechny zápasy v Lize mistrů. Zahrála jsem si proti Lyonu, St. Pöltenu a Branu.

Jaká je atmosféra v ženské Lize mistrů?

Nejlepší to bylo v Lyonu. Obrovský stadion, spousta lidí, ale v té chvíli to člověk moc nevnímá, protože je zapálen do hry. Tam se nám podařilo uhrát remíza.

A kolik lidí chodí na ligu?

Jak na který zápas. Když jsme hrály derby v Edenu, tak tam bylo přes pět tisíc fanoušků, když hrajeme na domovském stadionu v Měcholupech, tak na derby přijde kolem tisícovky lidí, na normální zápas tak sto dvě stě.

Studujete, hrajete profesionálně fotbal, jak to jde dohromady?

Někdy byly problémy s uvolňováním ze školy, ale měla jsem dobrého třídního učitele, takže se to vždycky vyřešilo. I Slavia se školou počítá. Nějak jsem to zvládla, odmaturovala jsem.



Je to pár týdnů, co jste tady U Tržiště hrála se Slavii finále poháru. Jaké to je hrát před svými?

Bylo to super, když jsem zjistila, že se to bude hrát tady, kde jsem vyrůstala a s fotbalem začínala. Byla to pěkné se sem vrátit po těch letech. Přišla se na mě podívat celá rodina. Bylo to fajn.

Sledujete výsledky FC Velké Meziříčí?

Když jsem doma, tak se jdu kouknout, ale není moc času.

A jak to máte s reprezentací?

Do té jsem nahlédla už v U15, kde jsem byla kapitánka, v U17 taky a v U19 jsem taky byla kapitánka. S U19 jsme se dvakrát dostaly na Euro. Teď jsem byla v nominaci do ženského Áčka, ale z rodinných

důvodů jsem nemohla hrát, tak věřím, že přijde další pozvánka.

Co vás čeká v příští sezoně?

Volno nám už skončilo. Začali jsme už 25. června trénovat. Čekají nás nějaká přípravná utkání s Wolfsburgem, Bayernem a nějakými polskými kluby. A pak už liga a Liga mistrů, ve které bychom chtěly uhrát lepší výsledky.

Slavia je v ženském fotbale u nás jistě top týmem, ale nekoukáte už dál, někam k nejlepším evropským ligám?

Určitě bych si jednou chtěla zakopat v zahraničí, ale ve Slavii, když budu hrát, tak se vypracuji a zlepším se a pak se můžu ohlížet po zahraničí, třeba po Německu nebo Itálii.

V mužském fotbale jsou docela velké peníze. Platí to i pro ženský fotbal?

V Evropě se dá vydělat, ale není to tak, že bych po fotbalové kariéře už nemusela pracovat. Ve Slavii má hodně holek k fotbalu ještě svoji práci.

Bavíme se neustále o fotbale nebo o škole, máte čas ještě na něco jiného?

Času moc není, ale když už je, tak v Pra-

ze je pořád co dělat. Já jsem všestranný sportovec, takže si jdu zabruslit na inlajny nebo si zahrát badminton nebo volejbal. Je pořád co dělat. Když si chci odpočinout, tak zajdu do sauny nebo do kina.

Takže si od sportu odpočinete při sportu a třeba na přítele vám už asi čas nezbývá?

Ne, to bohužel ne. Na to bude čas po kariéře (smích).

Dnes se po fotbalových trávnících prohání stále více holek, co byste jim poradila, aby se jednou dostaly tak daleko jako vy?

Hlavně je fotbal musí bavit a pak musí makat a jít si za svým snem.

KULTURNÍ LÉTO 2024



www.jupiterclub.cz

NE 23. 6.
16.00

KONCERT ZUŠ
zahajovací koncert
místní ZUŠ

PÁ 12. 7.
20.00

AMARYLIS
oblíbený irish music band

SO 13. 7.
20.00

LISTOVĚJ
folková lyrická hudba
s vlastními texty

NE 14. 7.
19.00

STAROPRAŽŠTÍ PARDÁLOVÉ
hrají a zpívají nejznámější
písně staropražské a také
největší hity Karla Hašlera

SO 27. 7.
20.00

HONZA BROŽ a DEVÍTKA
známá a oblíbená folková
kapela

NE 28. 7.
19.00

**DECHOVKA LADISLAVA
PRUDÍKA**
skoro místní oblíbená
dechová kapela

PÁ 9. 8.
19.00

REST
folková kapela

SO 10. 8.
19.00

WEGET
místní, mezi publikem velmi
populární kapela, která hraje
převážně country

NE 11. 8.
18.00

ZAHRAJEM
místní folková kapela,
která se těší už několik let
velké návštěvnosti

SO 24. 8.
18.00

STETSON
místní oblíbená country kapela

NE 25. 8.
18.00

THE LEWIS CRAEVEN BAND
britský kytarový mág
s doprovodem skvělých
českých muzikantů

PÁ 30. 8.
19.00–22.00

**ROZLOUČENÍ
S KULTURNÍM LÉTEM**

**RED HOT CHILI
PEPPERS BAND**
jeden z nejlepších českých
revivalů známé americké
kapely

HRACÍ SKŘÍŇ
kvalitní taneční muzika
70–90 let doplněná zejména
vlastními texty kapely

SO 31. 8.
19.00

**TANEČNÍ VEČER SE
SKUPINOU RENOVACE**

SO 27. 7.–NE 28. 7.

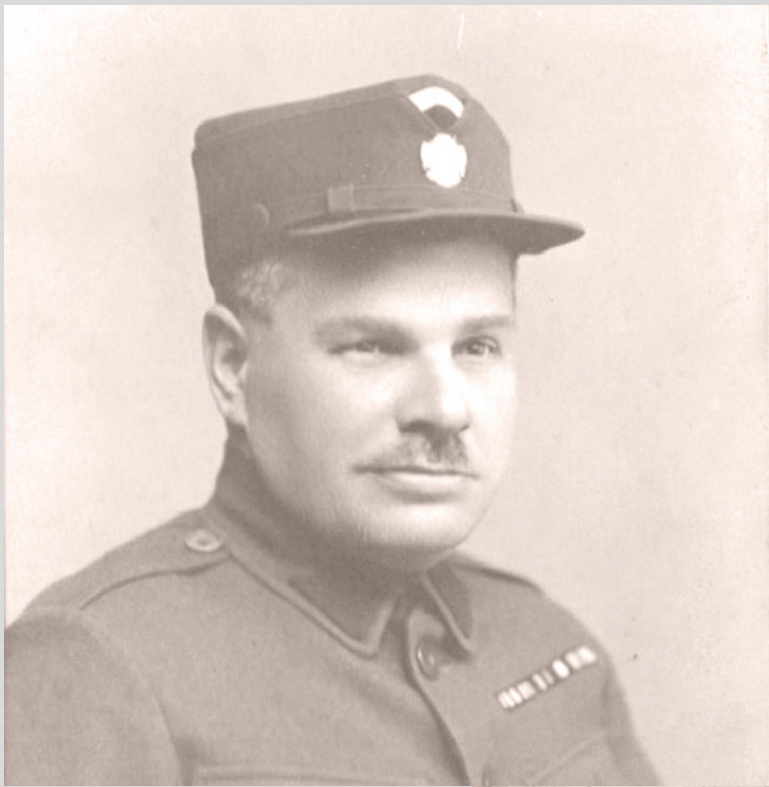
MODELÁŘSKÝ SVĚT

soutěžní výstava papírových, plastikových,
železničních a RC modelů

Změna programu
vyhrazena.


VELKÉ MEZIŘÍČÍ





Zapomenutí HRDINOVÉ

Velké Meziříčí má bohatou historii, do které se zapsala nejedna osobnost. Na některé se ovšem zapomíná. Mezi takové patří i legionáři. V našem seriálu chceme připomenout osudy některých z nich.



Cihlářský dělník František Pól pocházel z Mostišť, v legiích se dostal k těžkému dělostřelctvu a dotáhl to až na střelmistra. Pojdme se seznámit s jeho osudem.

Střelmistr se nakonec stal školníkem

František Pól se v Mostišťích v domě číslo popisné 47 narodil 23. března 1893, a to jako syn domkáře z Mostišť Josefa Póla (narozen 18. března 1866 v Mostišťích), jenž byl synem nádeníka Tomáše Póla a jeho ženy Marie rozené Kučové. Matkou Františka byla Josefova žena Anna (narozena 17. prosince 1866 v Mostišťích), dcera domkáře z Mostišť číslo popisné 13 Václava Michala a jeho ženy Anny rozené Dvořákové. František měl sestry Annu (narozena 6. května 1896) a Marii (narozena 27. února 1895, zemřela 24. června 1898). Rodiče brzy zemřeli (otec 22. února 1899, matka 11. června 1905), a tak Františka a Annu vychovávali prarodiče Pólovi.

Do války odešel František se 14. zeměbraneckým pěším plukem, a to konkrétně na východní frontu. Rukoval 15. srpna 1914 a na frontu odjel 22. listopadu 1914. Do ruského zajetí padl už 10. prosince 1914 u Bochnie (východně od Krakova).

Putoval do zajateckého tábora v Tobolské oblasti a pracoval

v zemědělství. Do legií se přihlásil v Omsku v srpnu 1918. Přijat byl 17. září 1918 a zařazen byl k 1. těžké dělostřelecké divizi, která se podílela na obraně magistrály na Urale. Dosáhl hodnosti střelmistr.

Domů se vracel na lodi America, která z Vladivostoku vyplula 23. dubna 1920. Cesta to byla dlouhá se zastávkami v Šanghaji, v Hong Kongu, v Saigonu, v Singapuru a poté na Srí Lance v Colombu, v Africe pak v Džibuti a v Port Saidu. V Terstu tak loď zakotvila až 7. června 1920. Demobilizován byl František 28. září 1920.

Po odchodu z legií nelenil a už 26. října 1920 se oženil z Metodíí Cejnkovou (narozena 3. července 1891), dcerou rolníka v Mostišťích číslo popisné 46 Jakuba Cejnka a jeho ženy Marie rozené Gröger z Brna. Spolu pak žili v domě číslo popisné 47 a František Pól převzal rodinné hospodářství a později se živil i jako školník.

Petr Chňoupek

Křížovka o ceny

Autor křížovky: Jaromír Kvíčala

POMŮČKA: HRMA KRAJZL MĚL, TUT	OSAHÁNÍ	PŘIPOMÍ- NAT	BIBLICKÁ HORA	STANIO- LOVÉ PROUŽKY		ODVETA	PYTLÁCKÉ NÁSTRAHY	BYLJKOVÝ ČAJ	SNAHA VYNIKNOUT	OSMANI		UMĚLECKÁ DVOJICE	SLOVENSKY „AR“	5. TAJENKA	POPLACH
ÓZEH					PLĚST							ŠACHOVÁ FIGURA			
2. TAJENKA												RUSKÉ POHOŘÍ			
ČLEN SEKTY NAHÁČŮ								MORAVSKÉ MĚSTO					ZNAČKA RADIA		
ŠEDÝ AUSTRAL- SKÝ PAPOUŠEK							MĚSTO VE FRANCII	JMÉNO BOUDOVE					ŽLUŤO- HNĚDÁ BARVA		
	CITO- SLOVCE STŘELBY				DESETINA LITRU							ŠALBA			
	HESLO				CHYSTAT V TROUBĚ							OPEVNĚNÉ SÍDLO			
POVĚSTI					LÁN					VIDA				3. TAJENKA	MAJÍČÍ LALOKY
					PODOBA					HOCH					
OZNAČENÍ NAŠICH LETADEL			DRUHOVÁ ČÍSLOVKA	NÁMĚT				ŠIROKÝ NABÍRANÝ LÍMEC							
				ÚDĚL				SLOH							
1. TAJENKA								SUROVINA K VÝROBĚ PIVA					TUMÁŠ		
								ÚTRAPA					HLAVNÍ MĚSTO FILIPÍN		
OSEKAT							STYDLI- VOST						POBŘEŽNÍ PÍŠČINA		
							BRAZILSKÝ TANEC						KARETNÍ VÝRAZ		
	RODIČKA (slovensky)	TVRDÁ STUPNICE										TAHLE			
		PALICE				KONTAKT						ČÁST NAŠEHO STÁTU			
ŘÍMSKÝMI ČÍSLICEMI 3500					JMÉNO PROZAICA MAYE					PRASÁTKO					
					ZÁBAVY					MOHUTNÝ ASIJSKÝ STROM					
AVŠAK				STYDKÝ PAHOREK					PATŘÍČÍ OTCOVÉ SESTRĚ						
				SPZ KLADNA					TYP FORDU						
4. TAJENKA													KRÁL ZVÍŘAT		
KORÁLOVÉ OSTROVY						ÚTOKY							KTERÉ (slovensky)		

Hrad Tasovců nad Mostiští

Zdroj textu: turistikavm.cz

Kousek od kostela sv. Marka na zalesněném vrchu se nachází skromné zbytky zdiva. Jde o pozůstatky hradu kdysi mocného rodu (tajenka 1), konkrétně jeho meziříčské větve.

Mostiště patřily ve 13. století klášteru v Předklášteří u Tišnova. V roce 1317 se ovšem už připomíná Jindřich z Mostic, což je nepřímým dokladem, že hrad v té době už stál. Přímo o hradě se pak hovoří až roku 1358. V roce 1370 je pak připomínán Buněk z Mostic, který hrad a panství postoupil markraběti (tajenka 2) Janu Jindřichovi a od něj jej pak přijal v léno.

Na počátku 15. století tato rodová větev vymřela a markrabí Mostiště udělil

v léno pánům z Lipé. Ti jsou uváděni v roce 1417. Hrad a panství se dostal k velkomeziříčskému panství. Panství to tehdy bylo rozsáhlé, kromě Mostišt' k němu patřily i Pavlov, Telečkov, (tajenka 3), Ostrov nad Oslavou, Kněževos, Jesenov, Bory, Martiničky, Martinice, Oslavice a Vídeň.

Když v roce 1447 převáděl Jiří z Kravař panství na Jana st. z Lomnice. V soupisu majetku hrad není už uváděn. Zničen byl pravděpodobně za husitských válek. Je ale také možné, že zanikl už během tzv. (tajenka 4) válek na počátku 15. století.

Jak dnes dokazují jeho zbytky, šlo o hrad rozsáhlý, jehož součástí byl pravděpodobně i kostel sv. (tajenka 5).

Tajenka z minulého čísla: *popisné, Štěpánek, Svařenov, sakrální, blahodárném*

Znění tajenky a jméno s bydlištěm zašlete do 26. července 2024 na adresu: velkomezirisko@velkomezirici.cz nebo poštou či doručte osobně do redakce.

Výherci: Lenka Brožová z Pikárce, Radka Králíková z Velkého Meziříčí, Alena Kytnarová z Mostišt'





Text: Marie Ripperová
Foto: Petr Chňoupek

DÍL 91: Most na Vrchovecké

Most byl postaven v roce 1934.

Neznalý člověk by si mohl myslet, že tu býval most odjakživa. To by se ale hodně mýlil. Zhruba na tomto místě bývala nanejvýš lávka, aby dělníci měli blízko do klišáren na protějším břehu. Nač by jim byl most, když stejně chodili po svých. To o kousek dál proti proudu, tam most pod hradem stával celá staletí. Teprve po probourání a narovnání Vrchovecké ulice v roce 1932 došlo na nový most na jejím konci. Firma Ryšavý a Altar z Olomouce postavila železobetonový most s plnostěnnými nosníky. Dokončen byl v roce 1934. To, co většina lidí považuje za zbytečné betonové zábradlí, je ve skutečnosti nosná konstrukce. Jak se časy mění. Zatímco tehdy se všichni radovali, že se podařilo zřídit tak nízké nosníky, dnes stejnou konstrukci řidiči odsuzují. Dnešní nízká auta přes ni nejsou vidět a není výjimkou kolize s řidiči vyjíždějícími z vedlejší ulice.

**Interaktivní mapa
památek ve městě:**



Město pod lupou



Kalendář akcí

Kino

Kinosál JC

7. 7. 2024, 17:30

Já, padouch 4

10. 7. 2024, 18:00

Prázdniny s Broučkem

Zlevněná projekce

11. 7. 2024, 18:00

Plná 6

Po projekci proběhne beseda s Kamilem Holánem a jeho tátou Ivošem. Moderuje Ivo Kaštan.

13. 7. 2024, 19:30

Hrabě Monte Christo

14. a 21. 7. 2024, 19:00

24. 7. 2024, 18:00

Zápisník alkoholičky

17. 7. 2024, 19:30

Vezmi mě na měsíc

18. a 26. 7. 2024, 17:30

V hlavě 2

19. 7. 2024, 19:30

MaXXXine

20. 7. 2024, 19:30

Zahradníkův rok

25. 7. 2024, 18:00

Sladký život

Zlevněná projekce

27. 7. 2024, 19:30

Deadpool & Wolverine

Změna programu vyhrazena.

Velkomeziříčské Kulturní léto

Náměstí

12. 7. 2024, 20:00

Amarylis

13. 7. 2024, 20:00

Listověj

14. 7. 2024, 19:00

Staropražští pardálové

27.–28. 7. 2024

Jupiter club

Modelářský svět

27. 7. 2024, 20:00

Honza Brož a Devítka

28. 7. 2024, 19:00

Dechovka Ladislava Prudíka

Změna programu vyhrazena.

Koncerty

3.–6. 7. 2024

Fajtův kopec

Fajtfest

Různé

5. 7. 2024, 17:00

Náměstí

5. Řecký večer

6. 7. 2024, 8:30

Areál SK FC Křižanov

Memoriál Jaroslava Uhlíře

7. 7. 2024, 17:00

Husův dům

Podvečer s Janou Nechutovou

20. 7. 2024, 8:30

Fotbalové hřiště u ZŠ Křižanov

Cyklo cup Křižanov 2024

20. 7. 2024, 13:00

Nový rybník, Měřín

Měřínská lávka 2024

Výstavy

do 28. 7. 2024

Muzeum VM

Obrazy, plastiky, hlína a mech

Vždy 9-12, 13-17, kromě pondělí

9. 8. – 15. 9. 2024

Muzeum VM

Výstava Jarmily Dvořákové

Všechny krásy světa

Vernisáž proběhne 8. 8. v 17:00

Historické bicykly

13. 7. 2024

Ekocentrum Chaloupky,

Baliny

11:00

Prezence

12:00

Směr Balinské údolí

13:00

Spanilá jízda náměstí VM

13:30–15:00

Návštěva Husova domu

- společný piknik

14:00–14:45

Návštěva zámeckého parku

15:00–16:00

Odjezd přes Balinské údolí

Poutě na Velkomeziříčsku

4. 7. 2024

Mostišťe, sv. Prokop

5. 7. 2024

Kochánov, sv. Cyril a Metoděj

7. 7. 2024

Cyrilov, sv. Cyril a Metoděj

14. 7. 2024

Stránecká Zhoř, sv. Benedikt

14. 7. 2024

Vídeň, sv. Anna

21. 7. 2024

Lhotky, sv. Anna

27. 7. 2024

Lavičky, sv. Jáchym a Anna

+ 120 let SDH + rodáci

28. 7. 2024

Kúsky, sv. Anna

28. 7. 2024

Osové, sv. Anna

4. 8. 2024

Oslavice, sv. Anna

4. 8. 2024

Rousměrov, Panny Marie Sněž.

Připravujeme

7. a 8. 9. 2024

Zámek/Muzeum Velké Meziříčí

Historické slavnosti

Tématem letošního ročníku je doba války třicetileté.

Pravidelně aktualizovaný
kalendář akcí
naleznete na webu
www.velkomeziricsko.cz

